

سوال : شاہ حسین دیاں علامتاں وچ صفیاں
دیاں کئی سطحاں نیں۔ ویو اترو۔

تعارف :

شاہ حسین پنجابی زبان وچ
کافیاں دے جانی منہ جاندے نیں۔ اوہناں
دے کلام وچ علامتی رنگ بوہت نمایاں
ہوندے اے۔ پنڈ دے لوکاں دی فہم واسطے
پنڈ و علامتاں ورت کے دنیا تے آفت دے
وڈے موشوکتاں تے گل تر دیندے نیں۔

کافیاں دی تعریف :

کافیاں "کافی" دی جمع تہں
آ تھدے نیں تیس تہں مراد پورا ہونا تے
"پوہتا ہونا" اے۔ پنجابی زباں وچ کافیاں
اوس کلام تہں آ تھدے نیں تیسری
موسیقی نال گائی جا سکے۔ بلاشبہ شاہ حسین
دیاں کافیاں حقیقی علامتاں نال بھرپور نیں۔

شاہ حسین دے کلام دیاں سطحاں :

شاہ صاحب دے کلام
وچ سوہنی علامت نگاری نال بڑی

دھونگی سطح اُتے موہنوعات لہ دے سن۔

(۱) فرجے دی علامت تے انسانی حیات دا جائزہ :

سب توں قابل غور علامت
 چرخے دی دیتی گئی ہے۔ اوہناں نے چرخے
 توں مراد "انسانی جسم" لیا ایہہ تے
 چرخہ تین توں انسان دی مکمل حیات
 دی علامت دے طور تے دیتا ہے۔ مطلب
 جے پوری حیات بندہ ہو کجھ وی تردا ہے
 اوہ حقیقت وچ ^۲فرت دی تیاری
 ترن واسطے کم وچ ^۲دندا ہے۔

۱۔ گھم جڑنٹا گھم تری تین والی بیوے
 نلیاں ڈٹن والی بیوے

(۲) فانی دنیا لئی علامتاں دا ورتاؤ :

شاء جس دیاں علامتاں
 ہر چرخے تائیں نشن مکتیاں بلکہ
 اوہناں نے کڑی دے پیلے، سویرے
 تے دیگر نشنیاں دی مدد نال پوری
 دنیا دے فانی بیوون دا تذکرہ وی
 لیتا ہے۔

علامہ رنگ	صنایاں پیناں
خانی دنیا	پیما گھر
آفت دی دنیا	سویرا گھر
بتا زہ	ڈولی
تساب کتاب لئی فرشتے	بس تے نال
بیخ غازان	بیخ پونیاں

(3) تائیت دے مہیے دا ورتاؤ:

مہوفیاں دی رعویت

قائم رکھدے پوویئے شاہ۔ تسیں پوراں
 دی رب نال عشق کرن لئی عورت
 دی ذات دا سہارا لیندے نیں
 عورت دی ذات در حقیقت پور پور
 عشق تر بندی اے تے نال نال نال وی
 پونہی اے۔ اوس دی محبت بے اوس
 تے ابدی پونہی اے۔ ایس توں
 شاہ۔ تسیں پوراں دی رب نال اظہار
 عشق کرن لئی اپنے آپ توں عورت
 آکھ دے نیں۔

وہ مندی پائی تہ چنگی پائی بھائی مہاب تیدی بندی پائی
 گہلا لوک جانن دیوانی میں رنگ مہاب دے رنگی پائی

(4) فلسفہ وحدت الوجود:

شاہ تیس نے وی دوجے
 مہوئی شعراء وانگوں رب نال عشق کریدے
 پوٹے اپنی ذات نوں فالق وچ فنا
 تر دتا ایسے اے۔ اوہ۔ ایس مقام ناکش
 ٹر گئے تیس تہ یں اوہناں نوں اپنا آپ
 وی تیس لبدا۔

۱) رہا میرے حال دا محرم توں
 اندر توں باہر توں روم روم وچ توں
 توں ایس تانا توں ایس بانہ
 میں ناپس سب توں

(5) غرور تے تکر دی ننڈیا:

شاہ صاحب نے اپنے
 کلام وی غرور و تکر دی ننڈیا وی
 کہتی اے۔ اوہناں دے بقول غرور توں
 بھڑ تے فیری وچ زندگی تزاری
 جاپیدی اے۔ ایس ملاہی رنگ توں کج
 لوک ابر دے دین الہی "دے فلاف دسدے س"

۱) چھوڑ تکر، تکر تلی توہ تیس دانائی
 تے تیس فیر غانا مردم سائس سائس

(6) بے علاں دی تندیا :

ایسے طرز آتے شاہ حسین
 بیوداں وی بے عمل بادشاہی دی تندیا
 تردے نیں۔ اوہیاں دے بقول سب
 توں اتان مقام صرف رب دا ای ہے۔

۴) کیس دے گھوڑے، کستی مندر کیس دا ابے دھن مال
 کہیں گئے ملا، کہیں گئے قاضی، کہیں گئے لنگ پزار

(7) غیر اللہ دی تندیا واسطے علامتاں دا
 ورتاؤ :

شاہ صاحب نے اپنی توبیاں
 دا ورتاؤ تردے پیوٹے پنجابی لوک
 داستان دے ترداراں دی وی علامت
 دیتی ہے۔ ایہے راجھے توں مراد
 رب تے پیر توں مراد اوہ آپ نیں۔
 جب تے تھیرے توں غیر اللہ دی
 علامت رکھیا گیا ایسے۔

۴) جی ماٹے مینوں تھیریاں دی گل نہ آکو
 راجھن میرا، میں راجھن دی، تھیریاں توں توڈی جاگ
 لوک جانن پیر تھلی، پیرے دا ورتاک
 کہے حسین فقیر نمایا، جاندا رہ آپ

(8) ہجرت فراق واسطے علامتاں:

شاہ حسین نے ماں دی
علامت ورت کے اوپناں ہوفیاں دا
دی ذکر کیتا اے پیڑے اپنے مرشد نوں
ملن لئی بے قرار نیں۔

۱) ماٹے نی میں تینوں آکھاں
درد دھوڑے دا حال نی
دکھاں دی بوٹی سولان داسالان
آپیں دا بالن بال نی -----

(9) عشق لئی علامتاں:

عشق ادھ بڈیہ اے پیڑا انسان
نوں کھلا ترھڈا اے۔ لیکن رب نال
عشق ترن لئی انسان دے ظاہر تے
باطن دھول دا پاک پوون لازم اے۔

۱) عاشق پوویں تے عشق کھاویں
راہ سوئی دا تہ دھالہ پوویں تال جانس
باہر پاک اندر آلودہ، کیا شیخ کھاویں

ایہے عاشق لئی شیخ دی
علامت ورتی گئی اے۔

مکدی گل:

شاہ حسین وڈے بلند پایہ پنجابی شاعر ہیں۔
ادیناں دا علامتی رنگ بندے نوں تیاں اتے
ڈونگھے مشایدے تے جیور تر پھڈا اے۔

بقول عفران سید:

” شاہ حسین دیاں کاخیاں وچ سوز و گداز
ترپو تے جادو اے بیسیر دل وچ کھدا جاندا
ایس۔“